

talnim i osnovnim priručnikom za studij etike, sociologije i prava, napose državnoga prava.

Dok u prvom svesku (»o principima prirodnog prava«) raspravlja većim dijelom osnovne etičko-moralne teme: o posljednjoj svrsi svakog čovječjeg djela, o moralnosti, o zakonu Božjemu, o savjesti, — to u drugom svesku, daleko opsežnijem, iznosi aktuelne socijalno-ekónomske i državo-pravne probleme: o vlasništvu, o kapitalu, o radu, o državi, o dužnostima i pravima građana, o internacionalnoj politici i t. d. — Svako je od ovih poglavlja izradeno takovom naučnom preciznošću, preglednošću i logikom, te se u tom pogledu djelo Valensinovo može smatrati upravo klasičnim. Kako je pak proizašlo ne samo kao rezultat dubokog ličnog studija, nego je i proživljeno pedagoškom metodom u dugogodišnjim predavanjima na Visokim Školama te u konferencijama široj publici: industrijalcima, inženjerima, liječnicima i pravnicima, sadržani su u tom djelu i sve metodičke odlike. Istina, u obrađivanju služio se auktor češće deduktivnom nego induktivnom metodom. — Riječju: Valensinovo, je djelo izvrstan i pregledan udžbenik studentima za njihov sistematsko-naučni studij, a ujedno ponajbolji priručnik intelektualcima (svjećenicima i katoličkim laicima) za njihovo znanstveno proširivanje i produbljanje. Ovo djelo baš u tom pogledu može da služi uzorom metode pisanja i našim piscima kako udžbenika za školu tako i priručnika za šire naučne krugove.

Odlika je Valensinova djela i u tome, što se on nije upuštao u suptilne stvari manje važnosti; njega interesiraju u svakom poglavlju samo aktuelni problemi, gledani retrospektivom u svu modernu naučnu literaturu. — Zato se čitač baš u tom djelu najbolje upoznaje ne samo s pozitivnim zasadama kršćanske etike, sociologije i prava, nego se upoznaje i s auktorima protivnih smjerova i nazora. Tko hoće s toga proučiti svaki od navedenih problema u svom kriticizmu moderne nauke, mora da uzme u ruke djelo A. Valesina. — A i sama niska cijena (oko 100 dinara za oba sveska) omogućuje mnogima, da dođu do tog djela.

Dr M. I.

Dr Ebers Godehard Joseph: Katholische Staatslehre und Volksdeutsche Politik, Freiburg im Breisgau 1929, Herder, broš. 5.60 Rm; vezano 7 Rm.

Ovo je zbirka od trinaest rasprava, deseterice članova Görres-ova društva, o katoličkoj državnoj ideologiji, gledanoj kako s gledišta općih i internacionalnih državnih problema tako i sa specijalnog gledišta nemačkog carstva. Svi auktori u duhu učenja Leona XIII. i Tome Akvinskog naglašuju nauku katoličke Crkve o državi i o socijalnom uređenju društva, nauku baziranu na principima prirodnoga prava i organsko-socijalnog sklopa pojedinaca, naroda, država, rasa te i cijele ljudske zajednice. Prema tome katolička ideologija zabacuje odlučno Hegelijansko idealističko obožavanje države kao i Rousseau-vljevo obožavanje individualiteta, narodne volje i narodnog suvereniteta. Katolička ideologija zabacuje i nebulozno kolektivističko društvo Karla Marxa kao i Hobbesov državni apsolutizam, ispoljen

kasnije u djelima francuskog pisca Georges-a Sorela, toga duševnog oca dvaju antipoda: Lenina i Mussolini-a, dotično dvaju ekstremnih pokreta: boljševizma i fašizma.

Katolička ideologija zabacuje logično sve te državopravne pokrete, jer sadržavaju u sebi temeljnu dogmatsku zabludu, da je država institucija, koja ima sama u sebi i po sebi svoj cilj neovisan od cilja svojih sastavnih dijelova. Takova je ideologija morala onda nužno dovesti, na jednoj strani do komunističkog anarkizma Kropotkina i Bakunina te do individualističkog anarkizma Maxa Stirnera i Nitschea, a na drugoj strani do etatističke ideologije, koja zabacuje sve sociološke, historičke i kulturno-osebinske oznake, te koja — logično — koči prirodno ekspanziju svih jačih grupacija i pojedinaca ne samo ondje, gdje se takova ekspanzija protivi »općim interesima« na štetu slabijih, nego i ondje, gdje se ona razvija u korist jačanja cjeline, po principu: da je i cjelina to jača, što su jači bitni sastavni dijelovi. Zato u kritici državopravnih zabluda traže auktori ove zbirke smjernice i formu takova državnog uređenja, gdje ne će vladati ni principi državne anarhije i prezira svakog auktoriteta po onoj: »ni Dieu ni maitre!«

Dr M. I.

1. **Pilet François: Le secret marial** de la sainteté selon je B. L.-M. Grignon de Montfort Paris 1929. P. Tequi 12°, (VIII. 252 str.)

2. **Millot J.: Une histoire pour chaque jour du mois de Marie.** 32 lectures pour le mois de Marie. 1-ere série. Paris 1929 12°, str. 247. Téquid.

1. — Pobožnost prema Bl. Djevici Mariji oduševljava svete duše i napunja ih najčistijim osjećajima. Ova je knjiga, napisana prema metodi bl. G. de Montfort; odlikuje se jasnim i laganim stilom: u svojim izvodima, koji pretpostavljaju jednu svijesnu težnju za ličnim savršenstvom, u stanju je da unaprijedi stupanj duševnog života i tako učini mnogo dobra. Bit će u velikoj od koristi onima, koji nastoje da svoju pobožnost i ljubav prema Bl. Djevici prodube i postave na strogo naučno-bogoslovske temelje, i na tom putu napreduju u savršenstvu. — Cijena za inozemstvo 11 franaka.

2. — Lijepa pobožnost svibanjska dobiva ovom knjižicom veliki poćicaj, a propovjednici veliku pomoć. Apstraktne istine ob odnosu Bl. Djevice prema osobama presv. Trojstva, našem spasenju i životu dobivaju živu ilustraciju i naročito osvjetljenje primjerima, što ih autor iznosi u njihovoj historičkoj istinitosti, a što su se odigrali u Lurdu po zagovoru Bl. lurske Gospe. Mnogi su od ovih slučajeva doduše poznati, jer se o njima pisalo, a i propovijedalo. No nanizani ovako u cjelini kroz cio mjesec djeluju snažno. Negdje su slučajevi ozdravljenja samo tjelesnog, a negdje tjelesnog i duševnog, t. j. obraćenje.

Našim čitateljima, koji vole svladavati francuski, preporučujemo ovu knjižicu.

Ž.

Straubinger, dr. Heinrich, Einführung in die Religionsphilosophie. v. 8° (132 str.) Freiburg im Breisgau 1929. Herder. 3.60 M.

U predgovoru kaže pisac, da želi dati pogled u zadaće i način rada religijske filozofije, kao i pregled najvažnijih sistema. Imajući pred očima ovaj cilj, razdijelio je čitavo djelo na dva dijela.